

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

“СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ ”

ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020

МАЙ 2014

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на използваните съкращения	3
ЧАСТ ПЪРВА. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ И НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	5
ЧАСТ ВТОРА. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ	30
ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА - ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПЪРВОМАЙ ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020Г..	36
ФИНАНСОВИ МЕХАНИЗМИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	43

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората**СПИСЪК С ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ**

АДИОПР	Актуализиран документ за изпълнение на общинския план за развитие
АЗ	Агенция по заетостта
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ГПСОВ	Градски пречиствателни станции за отпадъчни води
ДВ	Държавен вестник
ДМА	Дълготрайни материали активи
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ЕИСУРР	Единна информационна система за управление на регионалното развитие
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗТ	Защитени територии
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на Европейския съюз
МРРБ	Министерство на регионалното развитие
МО	Междинна оценка
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МСП	Малки и средни предприятия
НИРД	Научно-изследователска и развойна дейност
НПО	Неправителствени организации
НППР	Национален план за регионално развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Р България
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
НЧ	Народно читалище
NUTS	Обща класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана от ЕВРОСТАТ за регионите в Европейския съюз
ОДЗ	Обединено детско заведение
ОП	Оперативна програма/оперативни програми
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОПР	Общински планове за развитие
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОПРСР	Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство”
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ОУ	Основно училище
ОУП	Общ устройствен план/общи устройствени планове
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателни станции за отпадъчни води
ПЧИ	Преки чужди инвестиции
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЗС	Регионална служба по заетостта
СИФ	Социално-инвестиционен фонд
СОП	Специални образователни потребности
СОУ	Средно общообразователно училище
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТИЦ	Туристически информационен център
ТСБ	Териториално статистическо бюро
ЦДГ	Целодневна детска градина

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ЧАСТ ПЪРВА. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ И НА ПОТЕНЦИАЛА ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1. ОЦЕНКА НА ПРИРОДНИТЕ И СОЦИАЛНИТЕ РЕСУРСИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ИНТЕНЗИВНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

1.1 Географско положение

Община Първомай е разположена в централната част на южна България и в югоизточната част на пловдивска област, към която административно принадлежи. Територията на общината се намира в най-източната част от Пловдивското поле на Горнотракийската низина. Според разпоредбите и териториалното разделение на Закона за регионалното развитие тя е включена в Южен централен район за планиране (ЮЦР, NUTS 2). Този район за планиране се състои от областите Пловдив, Кърджали, Хасково, Пазарджик, Смолян и Стара Загора и включва общо 69 общини.

Територията на община Първомай включва 17 населени места и граничи с общините Братя Даскалови и Чирпан на север, Димитровград и Минерални Бани на изток, Асеновград и Садово на запад, а на юг с община Черноочене.

През територията на община Първомай преминава международно автомобилно трасе, което обединява няколко транс – континентални автомобилни пътища от Западна и Централна Европа към Азия или Близкия Изток. Например от тук преминава един от най-важните трансевропейски международни пътища – автомобилен път Е-80. По-подробно маршрута му изглежда така:

Е-80 – Западна Европа (от Португалия) – Калотина – София – Пловдив – Хасково – Свиленград – Капитан Андреево – Одрин – и завършва на източната граница на Турция с Иран (Азия).

През общината преминава и трансевропейската ж.п. линия, включваща маршрута София – Истанбул. По протежението на тази ж.п. линия, на общинската територия има три ж.п. гари – Винаца, Първомай и Караджалово. Това местоположение през годините е играело съществена роля както за икономиката на общината, така и за нейното демографско и социално развитие.

Важно е да се отбележи, че с изграждането на трасетата на автомагистралите „Тракия“ и „Марица“ (т.н. „надлъжно направление“ в посока изток – запад), гореспоменатия транс – континентален автомобилен път от Западна и Централна Европа към Близкия Изток се измества извън територията на общината, но остава в непосредствена близост и с много добра транспортна достъпност.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

„Отместването” на основните инфраструктурни коридори, обаче не влияе на факта, че Първомай попада в центъра на т.н. „Оперативен триъгълник”, който обхваща най-активната територия на Южен централен район за планиране, очертан по „върховете“ от Пловдив, Стара Загора и агломерацията Хасково-Димитровград – с икономически, териториален и демографски потенциал, равностоеен на София – важна предпоставка за равномерното балансирано развитие на ЮЦР и страната като цяло – постулат залегнал в изискванията на ЕС и ЗРР.

Тези две особености на местоположението на община Първомай оформят и едно важно нейно предимство – възможността да се съхрани чистотата на въздуха и природата, днес качества, по-ценни от силното урбанизиране на дадена територия. В тази връзка важно е да се отбележи, че общината е извън списъка на населените места и райони от областта с измерени максимални еднократни стойности на вредните показатели, които замърсяват атмосферния въздух съгласно българския Закон за чистотата на атмосферния въздух!

Община Първомай обхваща 8.94% от територията на пловдивска област, която се разпростира на 854 км², а от следващата фиг.4 ясно се вижда, че географски общината е разположена в самия център на Южен централен район за планиране и граничи с общини от още три области – старозагорска, хасковска и кърджалийска.

Друга важна особеност на местоположението на община Първомай е, че тя се намира не далеч от преминаващите наблизко транзитен и магистрален газопроводи по направление Компресорна станция „Лозенец” – Сливен – Нова Загора – Стара Загора – Пловдив – Пазарджик – Компресорна станция „Ихтиман”. Чрез отклонение от магистралния газопровод, с газ е снабдена и община Първомай наред с други общини като Пловдив, Стара Загора, Димитровград, Хасково, Асеновград, Стамболийски, Пазарджик и Белово.

1.2. Релеф и климат

Специфичната географска територия (Ландшафта) на Община Първомай е с равнинен и хълмист характер, слабо „разчленен“ и „заоблен“.

Около две трети от територията в северната част на общината е равнинна и със слаб наклон към поречието на р.Марица и, логично, тази територия е почти изцяло заета от земеделски земи. Останалата една трета – в южната и югоизточната част – е хълмиста и принадлежи към владената към Тракийската равнина предпланина Драгойна, която е част от Новаковския балкан. Тази територия е в землищата на селата Воден, Буково и части от тези на Искра, Брягово, Драгойна и Езерово.

В най-ниската част – при град Първомай – средната надморска височина е 130 м, а в най-южната част са върховете Соуджик (839м. надморска височина), връх Малка

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Драгойна (715м. надморска мисочина), връх Голяма Драгойна (815м. надморска мисочина) и връх Хоростпе (1008м. надморска мисочина).

Връх Соуджик служи и като административна граница между областите Пловдив и Кърджали и освен това в близост до него е началото на важната за този район река Банска, чиято задача е да отводнява ридовете Драгойна и Мечковец в Източните Родопи и централната част на хасковската хълмиста област.

Географските координати на общината са 25°13'30" източна дължина и 42°06'00" северна ширина.

Територията на община Първомай попада в единствената зона на пресичане на изолиниите на най-ниските януарски и най-високите юлски температури в Европа. На това се дължат големите температурни амплитуди които тук надхвърлят 70°C в годишен разрез.

Съчетанието на температурите с останалите основни климатични компоненти - вятър (преобладаващ западен - неблагоприятен и през зимата и през лятото) или безветрие и относителна влажност на въздуха, големият брой температурни инверсии, води до голямо разнообразие на тези климатични характеристики.

Върху климата съществено влияние оказват елементите на ландшафта:

- природен и антропогенен – релеф, ориентация на склоновете, падини и възвишения;
- в населените места – застрояването, неговата плътност, ориентация и характер, вид и ориентация на уличната мрежа, наличието или отсъствието на растителност, водни площи, изкуствени покрития и т.н., които довеждат до формирането на съответния микроклимат, характеризиращ се с различни екологически потенциали.

В резултат на проучването се извяват 3 зони, класифицирани по степен на благоприятност, както следва:

ЗОНА A₁ – най-благоприятна. Тя обхваща по-високите южни части на общината и горските насаждения, зелените части на хълмовете и непосредствено прилежащата им територия. В тази зона микроклиматичните условия, през топлите сезони, се отличават с по-ниски температури и амплитуди в денонощен разрез, по-висока относителна влажност на въздуха и по-добри условия на проветряване. През зимата е обратно – тук проявленията на периода “дискомфортно охлаждане” е малко по-голям с повишена относителна влажност и по-силен вятър.

ЗОНА A₂ – относително благоприятна. Изолиниите на тази зона се очертават от юг в подножието на ридовете, приблизително по линията на селата Искра – Брягово – Драгойно – Езерово и обхващат една територия с ширина между 3 и пет километра – на север. Тук микроклиматичните условия са по-неблагоприятни от тези в Зона A₁. Периодът “дискомфортно прегряване” е по-голям с 18-22%, а за сметка на периода

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

“комфорт”. За сметка на това през студеното време на годината, периодите “студено и прохладно” са с 8 до 12% повече, за сметка на “дискомфортното охлаждане” в сравнение със зона А1.

ЗОНА А₃ – неблагоприятна. Зоната обхващаща равнинните части на общината – на север от зона А₂ – до поречието на р.Марица. В тази зона са увеличени и двете неблагоприятни проявления на климата от “дискомфортно охлаждане” до “дискомфортно прегряване”. През зимата, при преобладаващото безветрие, тук се формира т.н. “езеро на студа” и увеличена продължителност на мъглите. През зимата с t^0 са с средно от 1 до 3.6⁰ по-ниски, в сравнение със зона А₂, а през лятото те са с 3 до 8⁰ по високи, при повишен период безветрие и значително понижена относителна влажност с 8 до 15%.

По поречието на река Марица се очертава една тясна ивица с климатични и ландшафтни характеристики на зона А₂ – благодарение на въздушните течения по реката и нейната водна площ. Благодарение на последната, изпаренията в най-горещите летни дни са причина за увеличение на относителната влажност с около 15% и в понижени температури с 3-4⁰.

Природния комплекс от разнообразна специфична географска територия на общината, съставена от равнини и хълмове, благоприятни условия за развитие и на земеделието и на животновъдството, сравнително добри водни потенциали, липсата на застрашаващи екологическото равновесие дейности, са нейните предимства и предпоставка за развитието на община Първомай спрямо тези предимства. Това е нейният стратегически ресурс.

Структурата на поземлените ресурси се оценява като балансирана и адекватна за развитието на общината в аспектите на основния потенциал на общината – селското стопанство.

1.3. ПОЧВИ И ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ

Според физикогеографската подялба на страната община Първомай попада в преходна зона в на Горнотракийската низина, където почвите са предимно черноземи-смолници. Големи пространства заемат и канелено-горските почви. В низината на р. Марица са разположени ливадно-канелени почви. Срещат се и най-плодородните ливадно-алувиални почви и ливадно-блатни. Поради тази особеност основните отглеждани култури са предимно зърнено-житните – пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед, както и различни сортове тютюни – ориенталски, едролитен, бърлей и др. Друг един от ресурсите на общината - ливадите, мери и пасищата, все още са не ефективно използвани като основа за развитие на животновъдството.

Родопската „яка” от юг и равнината по поречието на река Марица предопределят функционалното разпределение на площите на общинската територията. Северните й равнинни части са заети от високо ефективни и плодородни земеделски земи, южните -

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

от високите скатове на ридовете Драгойна и Мечковец, покрити с гори и слабо урбанизирани. Общата площ на общината е 854км². от които:

- 384 046дка - 74% са заети от земеделски земи;
- 84 437дка - 16% принадлежат горския фонд;
- 24 766дка - 5% от територията са населените места;
- 18 348дка - 1.5% е заета от водни площи и течения;
- За добив на полезни изкопаеми са отредени 9 684дка, или 1.5% от територията, днес в по-голямата си част – закрити, неизползваеми находища;
- Терените, заети от транспортни и инфраструктурни съоръжения са 2 594дка, или 0,5% от територията на Общината.

Процентът на частната собственост на земите в повечето от населените места е сравнително голям, като най-голям той е в селата Бяла река, Градина и Добри дол.

Общината, като цяло, разполага и със сравнително добър фонд земи във всяко едно населено място. Най-голямо е землището на общинския център, а от селата – на с.Дълбок извор, с.Градина, с.Искра и с.Брягово. Най-малък е поземления фонд на селата Воден и Поройна.

Най – голям е делът на нивите и трайните насаждения, а най – голям горски фонд притежават селата Искра и Буково. Две от селата не разполагат с никакъв такъв – това са Бяла Река и Татарево.

1.4. Водни ресурси

Водните ресурси в общината са в рамките на нормалните, но малкото количество валежи характерни за общината (средно-годишно 600 л/кв.м) не са достатъчни, за да подпомогнат задължителното интензивно напояване, необходимо при развитието на земеделието на територията на цялата община. Това понякога затруднява питейно-битовото водоснабдяване в някои от населените места. Ценен воден ресурс са термоминералните извори в селата Драгойново, Бяла река и Леново.

1.5. ОКОЛНА СРЕДА

Екологичната диагноза показва, че с малки и лесно отстраними изключения, общото състояние на околната среда в община Първомай, не само че не е пречка за развитието на ключовите стопански сектори, но е качествена, благоприятна предпоставка за тяхното развитие.

Проблемните аспекти на опазването на околната среда в община Първомай са:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- **Замърсяване на водите.**- Ядрото на общината – Първомай няма пречиствателна станция за отпадни води. В населените места отпадните води се заустват без пречистване – директно в реките. Проблемът ще се реши с изграждането на ГПСОВ в Първомай и модулни пречиствателни станции в останалите селища.

- За опазване и подобряване на количествените и качествени показатели на питейните водоизточници е необходимо възстановяване санитарно-охранителните зони и спазването на определения режим в границите на отделните им пояси.

- **Замърсяване на атмосферата:** само за града – от автомобилния транспорт и прахово замърсяване от не почистени и неблагоприятно устроени улици.

- **Акустично натоварване на средата** - отчита се в града – основно от ЖП линията, квартал Дебър и с. Бяла река, през които преминава главен път Е80 - от автомобилния транспорт и към облекчаването му следва да се предвидят мероприятия в бъдещите териториални разработки.

- **Радиационна обстановка** - проведените изследвания не съдържат данни за наличие на радиоактивно замърсяване на почвите и водите.

- **Замърсяване на почвите** - локализирано е в района непосредствено тангиращ Е80 – подложен на екологичен риск от вредния ефект на автотранспорта. По път Е80 преминава интензивен поток от леки коли, товарен и пътнически автотранспорт с дизелова тяга. Замърсяването има локален характер. Изследванията на почвата с профил 0,30 см (известен като “орен” слой в който е разположена основната биомаса на кореновата система при тревистите растения) показва, че основния екологичен проблем постъпва от акумулирането на оловото в повърхностния слой на почвата. Успоредно с оловното замърсяване, в резултат на изгорелите газове от автотранспорта и въздушния аерозол от микрочастици от износването на гумите формират допълнително замърсяване, не само с тежки метали, но и с други вредни газове.

- **Третиране на отпадъците.** Проблем за цялата територия на общината е третирането на твърдите отпадъци. Основния дял - 71% се пада на битовите отпадъци, 23% на производствените, 4% на строителните и 2% -опасни. Събрани на територията на общината, те не се преработват преди крайното им депониране. Не е изградена и внедрена система за разделно събиране на рециклиращи се отпадъци, отпадъци от опаковки и масово разпространени опасни отпадъци.

1.6. ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Урбанистичната структура на община Първомай се състои от 17 населени места – град Първомай и селата Брягово, Буково, Бяла Река, Виница, Воден, Градина, Добри дол, Драгойново, Дълбок извор, Езерово, Искра, Караджалово, Крушево, Поройна, Православен и Татарево. Селищата са сравнително равномерно разположени на територията на общината (виж фиг.2 – разположение на населените места в община Съединение), а самия общински център – гр.Първомай се намира в северната част на общинската територия.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Най – близо до общинския център се намира село Градина – на 4км. То е и най-голямото село от общината с население от около 2 350 души. Най – далече от Първомай е разположено село Искра – на около 20км. разстояние.

Община Първомай е на седмо място по население и на пето място по територия сред осемнадесетте общини в област Пловдив. В общината живее около 3.8% от населението на пловдивска област (25 883 души към 01.02.2011г.) и 1.75% от населението на ЮЦР. От общините в областта най-голяма е концентрацията на населението в Пловдив – 50%, в Асеновград – 9.4% и Карлово – 7.6% от общия брой жители на областта.

Средната гъстота на населението в община Първомай (49.62 души на кв.км.) е по-ниска от средните стойности за област Пловдив (114.4), за ЮЦР (66.1) и за страната (66.3), а по брой населени места (17), Първомай е на пето място в областта. Урбанистичното разделение на населените места е един град и шестнадесет села.

Според броя на населението в отделните населени места, те се разделят на следните групи, както е показано в следната таблица:

Групи на отделните населени места в общината според броя на жителите им

Групи	Селища
I гр. 100 – 500 жители	Добри дол – 152 ж., Поройна – 144 ж., Православен – 384 ж., всичко 3 села
II гр. 501 – 1000 жители	Буково – 513 ж., Драгойново – 567 ж., Брягово – 654 ж., Воден – 630 ж., Татарево – 732 ж., Езерово – 839 ж., Бяла река – 897 ж., Крушево – 973 ж., всичко 8 села
III гр. 1001 – 1500 жители	Виница – 1082, Караджалово – 1434 д., всичко 2 села
IV гр. над 1500 жители	Дълбок Извор – 1726, Искра – 1754 ж., Градина – 2689 ж., всичко 3 села

- Ядро на общината - град Първомай с потенциал за нормално възпроизводство на населението, близък до средния за страната - дял на трудоспособните контингенти и добро образователно равнище;
- Зона на общината, обхващаща 16 населени места, разпределени, както следва:
- 1 село > 2000 ж
- 2 села – от 1500 до 2000 ж
- 2 села - от 1000 до 1500 ж
- 8 села – от 500 до 1000 ж
- 1 село – от 500 до 100 ж
- 3 села < 500 ж

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Като цяло, селското население е застаряло, но вътрешните различия дават основание за обособяването на три групи населени места:

Първата група са със сравнително нормална възрастова структура, с население над 1500 души, с основен принос за поддържането на демографския баланс (Караджалово, Винаца и Татарево);

Втора група, с население около и над 1500 души, поради териториалното си разположение и инфраструктурни (основно –комуникационни) връзки – „урбанистични възли”, обособяващи собствена „под зона” на влияние – предпоставка за изпяването им като потенциални вторични териториални центрове (Градина, Караджалово, Бяла река и Дълбок извор);

Трета група – с най-малък потенциал и население, гравитиращи около втората, осъществяващи връзките си с ядрото чрез „урбанистичните възли”;

- Динамиката – по отношение на естествения прираст на населението показва трайна отрицателна тенденция;
- Възрастовата структура и образователното равнище са близки до средните за страната, благодарение само на преобладаващото градско население;
- Процесът на застаряване е по-значим при селското население. За всички села извън първата група, този процес е достигнал критични стойности;
- Фертилните контингенти и тяхната структура продължават да са под нормалните за възпроизводство на населението в общината. За сега липсват фертилни предпоставки за възпроизводство с положителен принос;
- Налице е тенденция към нарастване на образователното равнище, но отново и само за града. В селата преобладава дялът на населението с основно и начално образование, висшистите са под 1%;
- Безработицата показва тенденция към увеличение, но все още може да се смята за резерв от работна ръка. Професионалната структура на безработните съдържа потенциален резерв (34.00%) от квалифицирани кадри с работнически професии и специалисти;
- Тенденцията за нарастване и високият относителен брой на безработните лица без квалификация ще продължава да прави тази група една от рисковите на пазара на труда с тенденция и към загубване на трудови навици поради дълготрайното свито предлагане.

2. АНАЛИЗ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА РАЗВИТИЕ НА ИНТЕНЗИВНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Техническата инфраструктура играе определяща роля за развитието на местната икономика и качеството на живот на хората. В същото време нейното поддържане и развитие е един от най-ресурсоемките дейности. В същото време тя е собственост или се стопанисва от различни държавни, частни или общински структури, което налага

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

пълна координация на дейността им с цел нейното подобряване. Липсата на сериозни елементи и лошото състояние на наличната инфраструктура определят потребността от сериозни инвестиции в нея като предпоставка за развитие на интензивното земеделие в община Първомай.

2.1. Транспортна инфраструктура

Едно от основните задължения на общината е да подsigури транспортните връзки на населението в общината с общинския и областен център Пловдив и съседните общини. В община Първомай това се осъществява с автобусен и железопътен транспорт - като масови превозни средства, както и с лек автомобилен транспорт по уличната и пътна мрежа на общината. Дължината на уличната мрежа в общината е 462 км, от които:

- асфалтови настилки 58 км
- бетонови настилки 2.5 км
- баластрени настилки 200.0 км
- без настилки 180.0 км
- 176000 кв. м са направените тротоарни настилки. Положени са 88 км бордюри.

На територията на община Първомай има изградена IV-то класна пътна мрежа 110 км, чиято поддръжка е в компетенциите на общинското ръководство.

Автобусният транспорт се осъществява по транспортна схема разработена от Общината. Тя е отворена и има възможност за развитие - при формирането на допълнителен пътникопоток и включва:

- Към 2013 година всички населени места в общината имат минимум 3 ежедневни автобусни връзки с общинския център Първомай (изключение прави само с. Добри дол).
- Осем курса по две направления свързват Първомай с областния град Пловдив. Директна автобусна връзка с областния град Пловдив имат 7 населени места от общината с население 24 230 души или 77,7% от населението.
- Директна връзка със Стара Загора имат 3 населени места в общината /Първомай, Крушево, Градина/ с население 19784 души или 63% от населението.

Преминаването на първокласния път Е-80 през общината дава възможност населението да ползва и превози, организирани от други общини. Превозите се осъществяват само от частни фирми. Конкурсното начало при възлагането на превозната дейност дава възможност общината да защити претенциите на обществен интерес към превозвачите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

През територията на общината минава жп линия №1 - ЖП - коридор №10 Сърбия – Турция (Ниш - София – Пловдив- Истанбул). В момента гарата разполага с 4 коловоза. Товаро-разтоварната дейност се осъществява с един 5-тонен кран. Директна ЖП-връзка с областния град Пловдив имат 3 населени места от общината /Първомай, Караджалово и Винаца – общо с население от 18072 души, или 58% от населението на общината/.

2.2. Хидромелиоративни съоръжения и напоителни системи, водоснабдяване и канализация

Водните ресурси в общината са в рамките на нормалните, но малкото количество валежи характерни за общината /средно-годишно 600 л/кв.м/ предполагат задължително интензивно напояване, което затруднява питейно - битовото водоснабдяване в някои населени места. Ценен воден ресурс са термоминералните води в село Драгойново.

В 17-те населени места на общината има 7 556 домакинства. Всички селища са водоснабдени. Изградената водопроводна мрежа е 440 км с 23 сондажни кладенци и 3 модерни помпени станции. Над 80% от външната водопроводна мрежа обаче, е изпълнена с етернитови тръби и се нуждае от реконструкция. Изградената канализация в общината показва, че тя се намира под средното равнище за страната по обхванатите от канализация води. Тя покрива само 50% от гр.Първомай – кварталите Дебър и Любеново нямат канализация Съществуващата канализационна мрежа е 93 км за битови нужди и 12 км отводнителна канализация.

В община Първомай няма изградено причиствателно съоръжение от градско значение - ГПСОВ. Приоритетно място в строителните програми следва да заеме проектирането и строителството на Причиствателната станция за отпадни води.

На територията на община Първомай има изградена канална мрежа за напояване от 125 км, с 18 бр. помпени станции.

Изводи:

- Община Първомай разполага с водоизточници с достатъчен капацитет.
- Докато за областта режимът на водоползване е сериозен проблем, по този критерий община Първомай е сред общините със сравнително устойчива система за снабдяване с питейна вода.
- За намаляване загубите и подобряване качеството на питейната вода на общината е наложителен цялостен ремонт и подмяна на тръбопроводната мрежа. Необходимо е и допълнително изграждане на нови водопроводи.
- В селищата на общината липсва канализация. Необходимо е поетапно канализиране и изграждане на пречиствателна станция за Първомай и поетапно – за съставните села.

2.3. Телекомуникации и съобщителна мрежа

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В общината работят 15 ПТС, които обслужват населението от цялата община. В момента икономическото състояние в страната е дало отражение върху пощенските услуги. Има сключени комисионни договори за услуги с НЕК, НОИ, Бюрото по труда и ОбССП. Развитие може да има в тази насока, тъй като ползваната в момента база и създадената организация имат възможност за поемане и извършване на такива услуги, стига други фирми и организации да се възползват от това.

С телефонни връзки разполагат към 80% от домакинствата в Общината. При 11 600 домакинства има 10 000 телефонни поста. Предвижда се разширяване на АТЦ в с. Крушево и с. Воден с по 100 поста. Всички извънобщински връзки се осъществяват с оптичен кабел, което води до по-добро качество и по-големи възможности.

Разширяването на мобилните телефони оператори значително подобри качеството на телефонните услуги, което ще наложи в общината да се оформи касово-диспечерски пункт.

2.4. Енергийна инфраструктура

Изградената мрежа за НН- Ниско напрежение е 420 км в община Първомай. Има построени 78 ТП-Трафопоста. Електроенергийната система в общината е добре развита и оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие. Значителна част от съоръженията средно и ниско напрежение са в експлоатация повече от 20 години. Част от стълбовете и проводниковата мрежа е с изтекъл срок на годност. Съществуват проблеми в отделни селища и квартали с пад на напрежението над допустимите норми, произтичащо от дълги мрежи с малки сечения и недостатъчен брой трафопостове. Всички населени места в общината са електрифицирани, но преносната мрежа (36% морално и физически износена) до и във тях се нуждае от реконструкция и модернизация. Електропреносната система в общината е оразмерена да поеме много по-голямо натоварване, което би улеснило бъдещите консуматори и би стимулирало икономическото развитие.

Овергаз Север ЕАД осъществява газификация на територията на община Харманли по проекта за Газоснабдителен регион Тракия обхваща 29 общини, намиращи се в Тракийската низина.

Предпоставки за изпълнение на плана за инвестициите са:

- адекватна реакция на пазара;
- повишаване квалификацията на служителите – настоящи и нови;
- възходящо развитие на икономиката като цяло;
- адекватно отношение на държавната и местна власт към процеса газификация;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

повишаване социалния статус на бъдещите потребители.

До 31.12.2013г. „Овергаз Юг“ АД е инвестирал 5 029 000лв. за реализация на съоръжения за газификация. За периода 2014-2020г. в инвестиционната програма на дружеството са заложили:

247 000лв. за газоразпределителна мрежа

213 000лв. за съоръжения.

Необходимо е насърчаване на енергийната ефективност чрез система от мерки и дейности на гражданите, фирмите и публичните институции, с цел както на икономии, така и за повишаване конкурентоспособността на икономиката, сигурността на енерго- и газоснабдяването и опазването на околната среда.

3. ВЪНШНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

3.1. Водещи приоритети и проблеми в развитието на индустрията в Република България през периода 2007-2013 г.

Промишлеността и услугите в областта на компютърните технологии са двигателя на икономическото развитие, защото те се конкурират на един глобализиран пазар и от тяхната конкурентоспособност зависят обслужващите отрасли като търговия, енергетика, транспорт, строителство, здравеопазване, образование и други. Анализът на данните за българската промишленост разкрива сериозни структурни слабости. Например, близо половината от заетостта в промишлеността на България е в секторите, зависими от евтина работна ръка, а секторите, свързани с използването на природни ресурси, формират най-голям дял във брутната добавена стойност на промишлеността. И двата вида сектори формират значителен дял от българския износ, имат ограничен потенциал за развитие в бъдеще и не предлагат възможности за увеличение на доходите на заетата в тях работна ръка. От друга страна, съществуват някои положителни характеристики и тенденции в развитието на българската промишленост. Значителен е дялът на капиталointензивната промишленост, която произвежда стоки с висока добавена стойност. Тя формира и голям процент от българския износ. В допълнение, макар и от ниска база, се забелязва ускорено развитие на иновативната промишленост и увеличение на дела на високотехнологичния износ.

България е силно зависима от сектори, свързани с природни ресурси. Те са с най-висок дял в добавената стойност (26.2%) и на трето място по осигуряване на заетост в промишлеността (20.8%), като страната ни е далеч по-зависима от тези сектори от ЕС 27 (съответно 15.5% и 15.8%). Основните природни ресурси, с които България разполага, са плодородна земя, обширни гори, наличие на руди на цветни метали, кафяви и лигнитни въглища. Всяка промяна в цените на цветните и благородни метали, както и на цените на селскостопанските суровини, като пшеница и слънчоглед, има незабавно отражение върху българския износ, тъй като износът на суровини представлява значителна част от износа на страната. Факторите, определящи производителността в тези сектори, са количеството и качеството на природните ресурси и на инвестициите в тях капитал. Производството и износът на суровини не

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

могат да бъдат двигател за по-висок жизнен стандарт в дългосрочен план, защото в тези сектори има много държави с по-богати природни ресурси и по-ниски разходи за производство (Бразилия, Аржентина, Австралия, Чили и др.) и защото разходите за труд представляват малка част от добавената стойност, а концесионните такси са минимални. В България значителен е ръстът на производителността в сектора добив на цветни метали, но от друга страна този сектор формира много малка част от заетостта.

Производителността на преработката на селскостопанска продукция зависи в много висока степен от способността на предприятията да реализират иновативен маркетинг, но българските фирми, работещи в тази област, все още отстъпват в маркетинга на своите европейски конкуренти. Основно предизвикателство пред икономиката на страната е ниската ресурсна ефективност, която влияе негативно върху конкурентоспособността на икономиката. По показателя продуктивност на ресурсите (БВП спрямо вътрешно материално потребление) България е на едно от последните места в ЕС – 0.14 евро/кг, при средно равнище за ЕС-27 – 1.3 евро/кг., което означава, че страната ни трябва да положи значителни усилия за повишаване на ресурсната ефективност. Нашата страна е също така силно специализирана в секторите, зависещи от наличието на евтина работна ръка. Близко половината от заетостта в промишлеността на България (40.8%) и една четвърт от добавената стойност се формира от тези сектори. В това отношение страната ни също така сериозно се разминава със стойностите характерни за ЕС 27 – съответно 15.3% от БДС и 24.5% от заетостта. Основни сектори в тази група са производството на текстил и облекло. Сериозна структурна слабост на българската икономика е, че нарастването на заетостта в българската промишленост през последното десетилетие се дължи основно на увеличаването на работещите в секторите, зависими от евтина работна ръка, като производството на облекла, текстил и мебели. Секторите, зависими от ниските разходи за труд, формират също така значителна част от износа на България през анализирания период – около 30%. Откроява се изключително високата степен на специализация на страната ни в производството на облекла. Докато този сектор формира над 9% от добавената стойност на промишлеността в България, то средният му дял в ЕС е само 1.4%. Освен в производството на облекло, България е над средното ниво на специализация и в производството на текстил, трикотаж и обувки. От друга страна тя все още е далеч от средните стойности на производителността в ЕС дори в секторите, зависещи от евтина работна ръка. В основните сектори, развити в България, годишната добавената стойност на един зает е между 2.5 и 6 хил. евро, докато стойностите в ЕС са между 15 и 40 хил. евро. С нарастването на доходите в страната и с по-нататъшната либерализация на търговията с облекло и текстил, развитието на тези сектори ще се изправи пред сериозни трудности. Световната търговия в тези сектори бе либерализирана през 2005 г., но при търговията между ЕС и Китай все още има ограничения, които пречат вноса от Китай на определени изделия от текстил. С отпадането на тези ограничения може да се очаква сериозен конкурентен натиск върху българските производители на текстил и облекло. Предвид либерализацията на търговията може да се очаква, че в бъдеще заетостта в тези сектори ще намалява, което налага изпреварващо да се разработят политики и мерки за преквалификация и осигуряване на нов тип заетост на работната сила.

Основният двигател на икономически растеж и постигането на по-висок жизнен стандарт в развитите държави са секторите, свързани с иновации. В България дялът на тези сектори в общата добавена стойност (25.5%) и в заетостта (23.1%) са почти

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

наполовина по-ниски от средните за ЕС (съответно 46.2% и 40.7%). Въпреки това се забелязват положителни тенденции за нарастващата роля на тези сектори. Например, годишният темп на растеж на добавената стойност за периода 1999-2007 г. в областта на компютърните технологии е 36.2%, медицинските изделия и оборудване – 25.1%, електронните компоненти – 27.4%, домакинските уреди – 23.1%, мотоциклети и велосипеди – 50.3%. България изостава от средните стойности на ЕС в повечето иновативни сектори. Това е очакван резултат предвид ниските нива на разходи за иновации в страната и слабата връзка между образованието, научните звена и бизнеса у нас. В повечето сектори разликата в производителността в България и средната стойност за ЕС е между 5 и 10 пъти. Положителен е фактът, че някои сектори сред иновативните имат по-висок или близък до средния дял в БДС. Така например секторите, свързани с компютърни технологии, в България имат 3.5 пъти по-висок дял в добавената стойност отколкото е средната в ЕС. Други иновативни сектори, в които България има силно присъствие са машиностроенето и производството на лекарства. Делът в добавената стойност на тези сектори е близък до средното ниво за ЕС. Друг положителен факт е ясно изразената тенденция за увеличение на дела на износа на високотехнологични продукти. От 2000 г. до 2009 г. износьт им е увеличил дела си в общия износ от 4% до 8%. Износьт на високотехнологични продукти на страната нараства дори по време на икономическа криза, което е неоспоримо доказателство за конкурентоспособността им.

Иновативните сектори имат потенциал да създават значителна заетост и за увеличение на доходите от труд, както и за нарастване на БДС. За развитието им е съществено осигуряването на висококвалифицирана работна ръка. Секторът на информационните технологии се характеризира с високи темпове на растеж, но към настоящия момент той страда от липсата на достатъчно добре подготвени кадри, завършили технически специалности. Високата енергоемкост на икономиката ни предполага значителната необходимост от внедряване на енергоспестяващи технологии в страната, затова и този сектор е важен за развитието на икономиката. Предвид тенденцията за застаряване на населението и очертаващото се нарастване на разходите за здравеопазване, технологиите, свързани със здравето придобиват все по-голямо значение. България разполага с голям потенциал в сферата на здравеопазването и здравословния начин на живот, предвид големия брой обучени медицински кадри, развитата си фармацевтична промишленост и възможността за производството на здравословни храни.

3.2. Място на отрасъл „Промисленост” в Националната стратегия и Националния план за регионално развитие за периода 2014-2020 г.; в Плана за регионално развитие на Южен централен регион за планиране за периода 2014-2020 г.

В Националната стратегия за регионално развитие основен приоритет е повишаване на регионалната конкурентоспособност на основата на икономика на знанието. Развитието на изследователската дейност, технологичното развитие и иновациите са ключът към регионална конкурентоспособност. От районите за планиране в страната с най-добри възможности за развитие на иновационни дейности са Югозападният, Южният Централен и Северният централен район. В рамките на този приоритет основните специфични цели са:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1) Развитие на изследователска дейност, технологично развитие и иновации в районите.

Липсата на иновационен капацитет определя необходимостта от специална подкрепа, насочена към насърчаване на регионите да разработват иновационни политики и да предоставят технологична подкрепа на бизнеса. За целта ще бъдат подкрепяни дейности, допринасящи за: разработване на регионални иновационни стратегии; изграждане на регионални центрове за изследвания, технологии и иновации; подобряване на връзките между малките и средни предприятия и университетите, изследователските и технологичните центрове на територията на районите; стимулиране на пазарно-ориентирани технологични проекти, разработени съвместно от научни институти и фирми в районите; насърчаване развитието на публично-частното партньорство при развитието и трансфера на нови технологии; привличане и насърчаване на инвестиции за изграждане и развитие на технологични паркове и инкубатори за малки и средни предприятия.

За развитие на регионалното и местното технологично предприемачество ще се подкрепят дейности, свързани с изграждане на регионални технологични паркове и инкубатори, включително инвестиции за обновяване и модернизация на подходящи терени и сгради в общините за създаване на технологични центрове, технологични инкубатори и паркове. Дейностите приоритетно ще бъдат насочени към региони с потенциал за икономическо и научно-технологично развитие, райони за растеж и райони в индустриален упадък. Технологичното развитие на българските региони ще се постигне и чрез активната политика на местните и регионалните власти - даване на преференции за изграждане на предприятия в технологични паркове, ускорено преминаване през административните процедури при регистриране, строителство и стартиране на дейностите, предоставяне на услуги от бизнес подкрепящите организации - подбор на персонал, обучение на персонала, търсене на партньори, пазари, агресивен регионален маркетинг. За развитието на високотехнологични МСП в районите от значение са и редица други предпоставки като наличие на регионални инвестиционни фондове, осигуряващи достъп до рисков капитал за малките и средни предприятия.

2) Изграждане на бизнес мрежи и регионални и транс-гранични кълъстери.

Развитието на регионални бизнес мрежи и кълъстери е все още слабо или липсващо звено на регионалните икономики в страната. Предимствата от тяхното изграждане ги превръщат в специален обект на подкрепа от политиката за регионално развитие. За тяхното възникване и развитие местните власти играят много важна роля. В тяхна власт е да инициират програми за развитие на кълъстери и да бъдат активен участник в изпълнението на тези програми. Други основни субекти могат да бъдат: регионалните ТПП, местни и регионални професионални сдружения на предприятия, университети, колежи, изследователски институти, структури за икономическо развитие: агенции и асоциации за регионално и местно икономическо развитие и др.

3) Подобряване на достъпа и развитието на информационните и комуникационните технологии в областта на публичните услуги и услугите за малките и средни предприятия.

Едно от важните условия за изграждане на конкурентен профил на районите за планиране е достъпът до информационни и комуникационни технологии. Постигането на тази цел, от една страна, е свързано с въвеждането на ширококолентови технологии за цифров пренос на информация, водещи до повишаване на ефективността, обхвата и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

прозрачността от предоставянето на публични услуги на населението, както и услуги за местния бизнес. От друга страна, използването на тези технологии е свързано с подходящо обучение на населението и местния бизнес. Подкрепата за развитието на мрежата на информационното общество в районите и прилагането на информационните и комуникационните технологии ще се осъществява чрез: изграждане на широколентови комуникационни мрежи; подобряване достъпа до и развитието на он-лайн публични услуги; подпомагане на малките и средни предприятия за възприемане и ефективно използване на информационните и комуникационните технологии; развиване на умения, свързани с информационните и комуникационните технологии от местното население.

Основните действия за повишаване на конкурентно-способността на сектора на малките и средни предприятия (МСП), предвидени в Националния план за развитие на Република България за периода 2014 – 2020 г. ще адресират подобряването на тяхната производителност и ефективност. Този приоритет ще е насочен към разрешаването на два проблема: увеличаването на качеството на продукцията с цел нарастване на дела на МСП на вътрешните и международни пазари и повишаване на тяхната енергийната ефективност.

Действията в областта на повишаване на качеството на продукцията ще бъдат насочени основно към въвеждането на стандарти, свързани с присъединяването към Общия Европейски пазар, въвеждането на международно признати стандарти за качество, системи за управление, консултации в областта на правата за индустриална собственост.

Ниската енергийна ефективност е особено подчертана в МСП, където липсата на финансиране за дейности, свързани с енергийна ефективност от страна на банковия сектор, е съществена бариера за въвеждането на нови технологии в тази област. В тази връзка стратегията предвижда дейности за стимулиране на въвеждането на енергоспестяващи технологии. Използването на възобновяеми енергийни източници също ще бъде стимулирано с цел да се повиши сигурността на енергийните доставки за сектора на МСП.

Групирането и обединяването на предприятията в клъстери и различни мрежи също ще бъде стимулирано с цел повишаване на конкурентоспособността на сектора и постигане на по-висока ефективност. Иновационният потенциал на МСП е в основата на усилията за подобряване на конкурентоспособността на икономиката на страната. Дейностите, предвидени да стимулират иновационната активност на МСП, ще бъдат насочени както към предприятията в сектора, така и към научните институти. Съществена част от предвидените интервенции ще бъдат съсредоточени върху изграждането на про-иновационна инфраструктура, което ще засили връзката между предприятията с иновационен потенциал и научните институти и ще стимулира обмена на информация между отделните предприятия. Стартиращите технологични фирми също ще бъдат подпомагани като важна част от интервенциите, предвидени в националната стратегия. Част от дейностите ще бъдат насочени към подобряване на цялостното стратегическо планиране и управление във високо технологичните стартиращи фирми. От друга страна ще се подкрепят и иновационни проекти в МСП, които имат вече изградени пазарни позиции, на всички три етапа от тяхното развитие, като това ще стимулира директно склонността към въвеждане на иновации в сектора.

Редица проучвания идентифицират като основен проблем затруднения достъп до финансиране за стартиращи предприятия, както и за финансиране на иновационни

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

дейности. Във връзка с това се предвижда подпомагане на достъпа до финансиране чрез създаване на различни фондове за алтернативно финансиране.

Осигуряването на услуги, подпомагащи бизнеса, е важен компонент от изграждането на жизнеспособен сектор на МСП. Предвиждат се дейности за повишаване на капацитета на частния сектор и на държавната администрация за подкрепа на бизнес предприятията.

Макар и равнището на преките чуждестранни инвестиции постепенно да нараства, тяхното ниво остава сравнително ниско в сравнение с новите страни членки на ЕС. Усилията в тази област ще бъдат насочени към популяризиране на България като привлекателна дестинация за преки чуждестранни инвестиции и продукти на международните пазари.

В Регионалния план за развитие на Южен Централен район за планиране за периода 2014-2020 г. основни приоритети са:

1) Повишаване на конкурентноспособността на регионалната икономика, базирана на знанието. В рамките на този приоритет специфичните цели са:

- развитие на изследователската дейност, техническо развитие и иновации;
- изграждане на бизнес мрежи и клъстери;
- подобрен достъп и развитие на информационните и комуникационните технологии в областта на публичните услуги и бизнеса чрез изграждане на местни консултативни и инфо-центрове и предоставяне на посреднически услуги в областта на иновации и информационни и комуникационни технологии;
- повишаване на достъпа и изграждане на местна бизнес инфраструктура чрез създаване на нови или развитие на съществуващи индустриални паркове, бизнес инкубатори и центрове и подкрепа на мрежите от сдружения на бизнеса и агенции за развитие.

2) Развитие на икономика, основана на местни ресурси чрез развитие на преработваща промишленост, предимно хранително-вкусова промишленост и дървообработваща промишленост.

В Стратегията за развитие на област Пловдив за периода 2014-2020 г. основен приоритет е ускорен икономически растеж и повишена конкурентноспособност на местната икономика. Специфичните цели в рамките на този приоритет са:

- развитие на изследователската дейност, технологиите и иновациите;
- изграждане на бизнес мрежи и клъстери;
- развитие на информационните и комуникационните технологии в областта на публичните услуги и бизнеса;
- усъвършенстване на местна бизнес инфраструктура и създаване на бизнес инкубатори и бизнес центрове;
- стимулиране развитието на хранително-вкусовата промишленост.

4. АНАЛИЗ НА РАЗВИТИЕТО НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Община Първомай се характеризира с многоотраслова икономика, която беше силно деформирана от реформите и преструктурирането през последните двадесет и две години, през които бяха закрити фирми и намаля рязко обема на производството на големи производствени сектори, традиционни за общината и района.

Икономическото развитие през последните години, въпреки световната финансова криза очертава положително развитие в община Първомай. Към края на 2012 г., регистрираните стопански субекти в Общината са 869, от които микро- до 9 заети – 788, малки – от 10 до 49 заети – 65 предприятия. Ясно се вижда доминиращото влияние на микропредприятията. Това е признак за гъвкавост от една страна, но от друга няма водещи средни и големи предприятия, които да осигурят стабилна заетост и солидна добавена стойност.

Фиг.6 Видове предприятия по размер

Преобладаваща част от предприятията развиват дейност в областта на преработващата промишленост, търговията и услугите, селското, горското и рибното стопанство (вж. таблица 22). На първо място по приходи от дейността, нетни приходи от продажби е търговията, ремонта на автомобили и мотоциклети, на второ - преработващата промишленост, на трето място са предприятията от селското, горското и рибно стопанство.

В останалите сектори на икономиката се създава малък обем бруто продукция, приходи от дейността и нетни приходи от продажбите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Таблица -22: Структура на икономиката в община Първомай към 31.12.2012 г. (в хил. лв.)

Икономически дейности (А38)	Произведена продукция ¹	Приходи от дейността	Нетни приходи от продажби	Печалба	Загуба
	Х и л я д и л е в о в е				
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	11 423 573	19 580 882	18 165 376	1 201 716	497 328
ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ	194 316	305 610	267 051	18 574	15 943
Селско, горско и рибно стопанство	48 810	65 856	45 713	8 502	2 973
Производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	63 047	71 394	65 200	3 456	3 426
Производство на текстил и облекло; обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	9 723	10 686	9 915	899	259
Производство на изделия от каучук, пластмаси и други неметални минерални суровини	4 387	4 863	4 332	178	618
Производство на основни метали и метални изделия, без машини и оборудване	5 394	43	..
Строителство	5 157	5 483	5 161	459	127
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	9 798	86 358	84 206	2 953	5 361
Транспорт, складиране и пощи	4 568	5 410	5 231	318	..
Хотелиерство и ресторантьорство	1 811	2 522	2 440	260	109
Операции с недвижими имоти	288	1 086	276	351	170
Юридически, счетоводни, архитектурни и инженерни дейности, технически изпитания и анализи; консултантски дейности по управление	320	336	332	77	-
Рекламна и ветеринарномедицинска дейност; други професионални дейности	198	202	201	52	..
Хуманно здравеопазване	5 287	5 302	5 232	367	8
Други дейности, неklasифицирани другаде	546	1 220	672	285	33

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

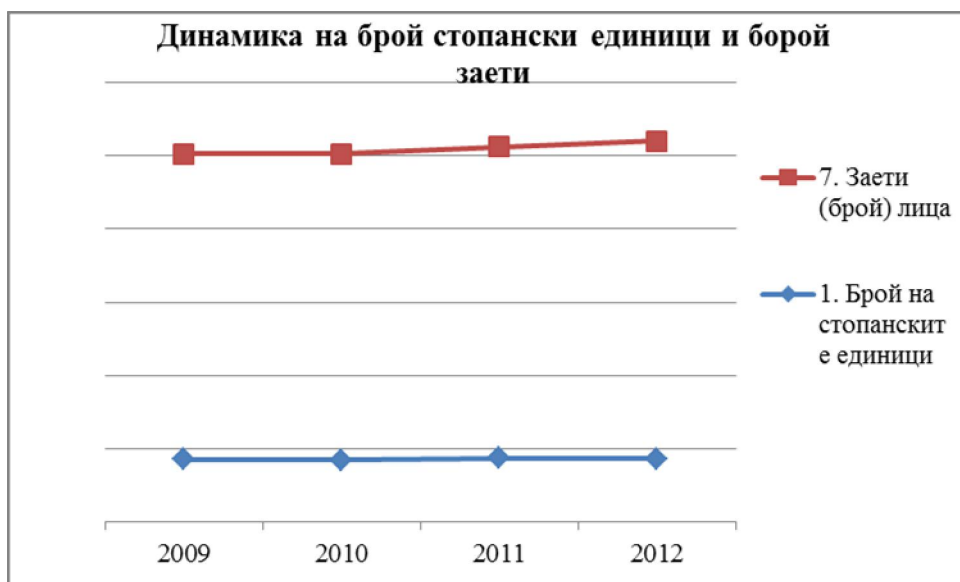
Тенденцията 2009 - 2012 г. е нарастване на общата численост на стопанските единици (вж. таблица 23) и нарастване на брутопродукцията от 168,9 млн. лв. на 194,3 млн. лв., нетните приходи от продажби от 230,4 млн. лв. на 267,1 млн. лв., приходите от дейността – от 263,8 млн. лв. на 305,6 млн. лв.

Таблица -23: Развитие на стопанските единици-Първомай 2009-2012г

Година \ Показатели	2009	2010	2011	2012
1. Брой на стопанските единици	854	851	871	869
2. Бруто продукция (в хил. лв.)	168 913	143 873	169 280	194 316
3. Нетни приходи от продажбите (в хил. лв.)	230 391	201 530	217 549	267 051
4. Приходи от дейност (в хил. лв.)	263 750	231 614	258 290	305 610
5. Относителен дял на нарастване на НПП 2008 = 100%	100,00%	87,47%	94,43%	115,91%
6. Печалба (в хил. лв.)	22 810	17 567	25 531	18 574
7. Заети (брой) лица	4 170	4 171	4 252	4 329

Източник: ТСБ – Пловдив.

Относителният дял на нетните приходи от продажбите е нараснал 2012 г. спрямо 2009 г. с 15,91%. Тенденцията при нарастване на печалбата не следва приходите от продажби. Наблюдава се пик в 2011 година и след това намаление на печалбата за 2012 година. Това несъответствие може да се дължи на преобладаващите микро предприятия, които през 2012 година поеха удара на кризата. При заетите в стопанските единици на нефинансовия сектор се наблюдава постоянен растеж, което е следствие, както на нарастването броя на стопанските единици, така и на тяхното разрастване. Броят на фирмите е нараснал с около 1,8%, докато броят на заетите – с 3,8%.

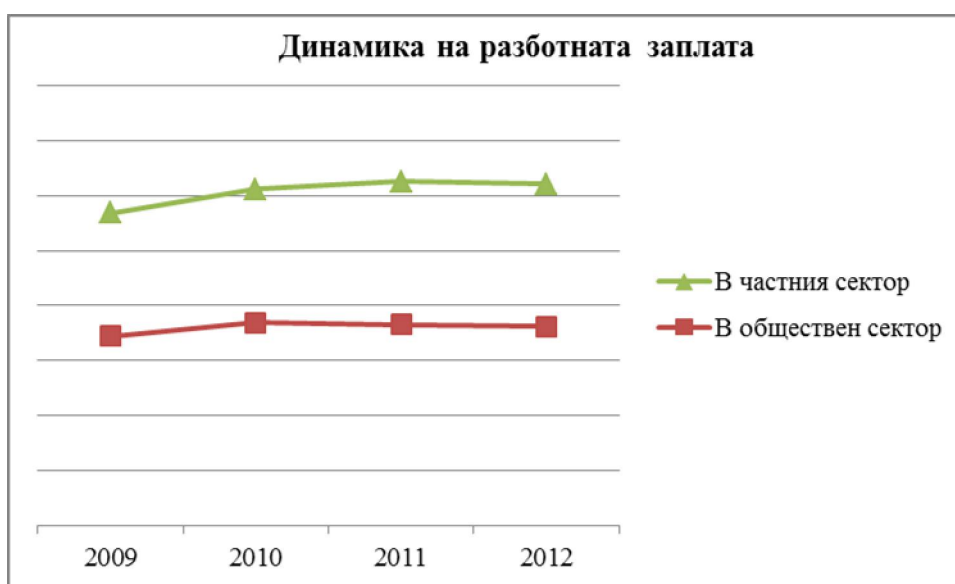

Фиг. 7и 8: Динамика броя на фирмите, заетите и приходите от дейност

Средната годишна номинална заплата в общината (вж. таблица 26) за периода 2009 – 2012 г. показва нарастване, което не е съизмеримо с нарастването на приходите, респективно на печалбите. Ясно се вижда нарастване на заплатите дори и през 2010 година. Това нарастване се дължи на факта, че през 2010 година имаше нарастване на праговете минимална работна заплата и минималните осигурителни прагове. През 2011-2012 г. заплатите нарастват съобразно нарастването на приходите. Наблюдава се тенденция за по-високи заплати в общественния сектор, спрямо частния, което е негативно за развитието на бизнеса.

Таблица -24: Средна номинална заплата в община Първомай за периода 2009 – 2012 г.

Година	Средна годишна заплата	В обществен сектор	В частния сектор
	левове		
2009	5 127	6 896	4 469
2010	5 477	7 392	4 832
2011	5 753	7 309	5 193
2012	5 740	7 244	5 176

Фиг. 9 Динамика на работната заплата

Разпределението на броя на предприятията от нефинансовия сектор в община Първомай и Пловдивска област към 31.12.2012 г. може да се види от таблица 2.

Таблица -25: Разпределение на предприятията от нефинансовия сектор към 31.12.2012 г.

Община	Фирма	Микро до 9 заети	Малки от 10 до 49	Средни от 50 до 249	Големи над 250	Общ брой
	1. Първомай		788	65	-	-
2. Пловдив		21 278	1 585	306	40	23 209
4. Общо за област Пловдив		31 837	2 344	463	65	34 709
5. Относителен дял на фирмите от община Първомай		2,48%	2,77%	-	-	2,50%

Таблица №27 Източник: ТСБ – Пловдив

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

От таблицата се вижда, че общият брой на предприятията от нефинансовия сектор е 869, който брой е 2,50% от този на Пловдивска област, а в 788 фирми са заети до 9 човека, в 65 фирми - от 10 до 49.

Тенденцията при разходите за придобиване на ДМА за 2011 -2012 г. е нарастваща. Това означава, че бизнесът се грижи да обновява оборудването си и подобрява конкурентноспособността си.

Някои от по-важните предприятия, определящи икономическия облик на общината са (виж таблица 26) :

Таблица-26: Десет фирми от община Първомай, осигуряващи най-голяма заетост през 2012 г.

Фирма - направление	Брой заети	Продукт
1. „Грийнс” ООД	59	земеделие
2. „Булконс Първомай” АД	35	преработка
3. „Първомай БТ” АД	20	преработка
4. „Сладък път” ООД	6	производство
5. „Бендида 66” ЕООД	6	шивашка
6. ЗК „Съгласие”	6	земеделие
7. ЗП „Николай Стоилов Вълчев”	6	земеделие
8. „Дебър” ООД	6	преработка
9. ЕТ „Шан Шабан Рафет”	5	земеделие
10. „ПИ МИ АЙ” ЕООД	5	търговия

В общината има неизползваеми ДМА (сгради и съоръжения), които могат да се използват за разкриване на нови производства на индустриални стоки, а също и на такива от хранително-вкусовата промишленост.

Общинското ръководство провежда регулярни срещи с представители на бизнеса, на територията на общината, на които се предоставя информация относно общинските проекти, които се обявяват периодично и в местните медии (местен вестник, общинско радио, електронна страница на общината).

В областта на услугите, важно място заемат транспортните услуги, юридическите консултации, лечебните услуги, интернет-услуги, занаятчийски услуги, доставка на горива и смазочни материали за населението, газстанции, бензиностанции и др.

Приблизително 90% от търговската мрежа е в частния сектор.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В общината функционират клонове на банки, както и представителства на различни застрахователни дружества.

Перспективите за икономическото развитие на община Първомай са свързани главно с привличането на инвеститори и стимулирането на местните предприятия за развитие на преработвателната промишленост, транспорт и създаване на връзки с други страни, както и развитие на туризма.

5. SWOT-АНАЛИЗ НА МЕСТНАТА ИНДУСТРИЯ И ЗАНАЯТИТЕ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Най-агрегирано силните страни и слабостите, благоприятните възможности и заплахите за развитие на общината могат да бъдат обобщени в Swot-анализ, като в **силните страни** се изброяват най-важните разполагаеми ресурси, умения, достижения или други предимства, които има завоюваната общината, а в **слабите** - се излагат обективните и субективните ограничения (недостиг на ресурси, умения, способности и др.), които възпрепятстват прогресивното развитие на общината до сега и ако не се отстранят могат да повлияят отрицателно и върху бъдещото ѝ развитие.

Въможностите са съвкупност от систематизирани бъдещи благоприятни елементи на външната и вътрешната среда, които ще влияят положително върху бъдещото социално-икономическо развитие на общината, а **заплахите** са онези неблагоприятни елементи на вътрешната и на външната среда, които могат да ограничат, а в някои случаи и да спрат бъдещото развитие на цели отделни сектори от социално-икономическото развитие на общината.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> • Добро транспортно-географско положение, осигуряващо условия за сътрудничество със съседните териториални общности. • През Общината преминават важни транспортни коридори. • Общината се намира в сравнително слабо сеизмичен район и благоприятни за строителство територии. • Запазено ниво в инвестициите и ръст на продукцията в преработващата 	<ul style="list-style-type: none"> • Преобладаващи микропредприятия. Раздробеност на икономиката. • Неефективно производство, нарушена връзка между наука, производство и пазар. • Ниско ниво на организираност на производителите, липса на действени организационни структури на местно ниво. • Все още не е затворен цикъл на „добив-преработка-пласмент”.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>промишленост др. сектори.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Активност в усвояване на средства по ПРСР. • Добре организирано и поддържано стопанство. • Добри запаси от дървесина. • Добри условия за лов и риболов. • Голям потенциал за отглеждане на билки и диворастящи плодове и гъби. 	
<p>ВЪЗМОЖНОСТИ</p>	<p>ЗАПЛАХИ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Защита на производството и продукцията на първомайските производители. • Създаване на специализирана борса и пазар за директни продажби на крайния клиент или преработващото предприятие и елиминиране на прекупвачите. 	<ul style="list-style-type: none"> • Лоша бизнес среда на национално ниво; • Задълбочаване на демографските проблеми; • Ограничен инструментариум на общинско ниво за въздействие на в икономиката; • Влошаване качеството на техническата инфраструктура; • Зависимост на общинския бюджет от централната власт; • Загуба на интерес на бизнеса за местно развитие и усвояване на средства от европейските фондове и привличане на инвестиции; • Нарастване на конкуренцията на съседни общини, големи градове, региони и чужди страни по отношение кадри, средства, заетост, инвестиции и др.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ЧАСТ ВТОРА. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

Визия за развитие на индустрията и занаятите в община Първомай

Стратегическата част е разработена на базата на извършения анализ, като процесите и тенденциите са разгледани по отношение на тяхната устойчивост във времето. При разработването на стратегическата част в Стратегия за развитие на индустрията и занаятите в община Първомай са използвани метода на еквивалентността и метода на конверсията и са планирани интервенции, както за преодоляване на идентифицираните слабости, така и за развитие на потенциала на общината. Предложените цели, мерки и проекти са фокусирани върху специфични местни ресурси и възможностите за развитие, като е отчетена близостта на община Първомай до областния център Пловдив и близостта до трансгранични коридори.

Визията за развитие на община Първомай, акцентира върху два основни аспекта: повишаване качеството на земеделието и развитие на условията за екологично интензивно земеделие. Нейното формулиране е подчинено на логиката на визията на Областната стратегия за регионално развитие на област Пловдив и отчита насоките в националните стратегически документи за периода 2014-2020. Визията за развитие на общината се формулира като:

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ:

„Изграждане и развитие на конкурентноспособна индустрия, с висок капацитет и добавена стойност, на базата на местни ресурси и иновативност в Община Първомай“

Приоритети и специфични цели и мерки за развитието на индустрията и занаятите в община Първомай в периода 2014 – 2020 г

Приоритетите за стратегията са заложили в Плана за развитие на Община Първомай и са изложени по-долу тези, които се отнасят за развитието на индустрията и занаятите:

ПРИОРИТЕТ №1.

ПОДОБРЯВАНЕ УСЛОВИЯТА И КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ

Мярка 1.1. Подобряване качеството на живот, чрез развитие на човешкия потенциал

1.1.7. Подобряване достъпа до учене през целия живот

1.1.4. Създаване на условия и стимулиране на мобилността на работната сила и ограничаване на миграционните процеси

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1.1.5. Насърчаване развитието на местния пазар на труда и социалното включване за повишаване на заетостта

1.1.6. Изграждане на взаимовръзка между образователната система и бизнеса, чрез развитие системата на практиките и стажовете

Мярка 1.2. Подобряване качеството на живот, чрез развитие на инженерна техническа инфраструктура

1.2.4. Изграждане и поддържане на съвременна комуникационна мрежа

1.2.5. Подобряване на транспортната свързаност в Общината

1.2.7. Развитие на дребномащабна и съпътстваща инфраструктура

Мярка 1.3. Подобряване качеството на живот, чрез опазване и развитие на природното, културно и историческо наследство

1.3.2. Развитие, опазване и поддържане на културно-историческо наследство

1.3.3. Развитие на общинската културната инфраструктура и подобряване на възможностите за достъп до услуги от областта на културата

Мярка 1.4. Подобряване качеството на живот, чрез подобряване социалните услуги в общината

1.4.1. Социална интеграция на маргинализирани общности

1.4.4. Активно включване на уязвими групи в обществения и икономически живот

Мярка 1.7. Развитие на енергийната ефективност и енергийна сигурност.

1.7.1. Осигуряване на енергийна ефективност

1.7.2. Развитие производството на електроенергия от възобновяеми източници

1.7.3. Развитие и поддържане на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съпътстващата ги инфраструктура

Основен източник за изпълнение на мерките по приоритета и стратегическата цел са Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, ЕФРСР и средства от националния и общинския бюджети. Всяка дейност към съответната мярка включва в себе си набор от конкретни проекти, чието осъществяване ще доведе до реализирането на дейността, а комплексно и до реализирането на самата мярка и приоритет. Отделните проектни намерения, с индикативен характер са обект на систематизиране и остойностяване във финансовата таблица, приложение към настоящия Общински план за развитие. Този подход е следван и при разписването и представянето и на останалите приоритети в Общинския план за развитие на Община Първомай 2014 – 2020 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРИОРИТЕТ №2.

УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Мярка 2.1. Развитие на устойчива икономика.

2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в общината

2.1.2. Насърчаване на предприемачеството

2.1.3. Насърчаване на иновациите

2.1.4. Подпомагане на бизнес клъстерите, изграждането и развитието на бизнес мрежи и кооперирането

Мярка 2.2. Правене на политики, междуобщинско сътрудничество за подобряване и развитие на икономическия потенциал на общината.

2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в общината

2.1.2. Насърчаване на предприемачеството междуобщинско и международно популяризиране на областта като туристическа дестинация.

Основен източник за изпълнение на мерките по приоритета и стратегическата цел са Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, ЕФРСР и средства от националния и общински бюджети. Необходимо е и привличане на частни ресурси на инвеститори от страната и чужбина, като следва да се наложат условия за генериране на устойчив растеж базиран на реинвестиции и концентрация на капитала, генериран в рамките на общината.

ПРИОРИТЕТ № 3.

РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА, КАТО СТРАТГИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТРАСЪЛ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Мярка 3.1. Изграждане на техническата, комуникационната и прилежаща инфраструктура към туристическите обекти в общината.

3.1.1. Изграждане на основна инфраструктура към туристическите обекти в общината

2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в

Мярка 3.2. Стимулиране на общински и регионални туристически продукти.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3.2.1. Популяризиране на местните туристически продукти на национално и международно ниво

3.2.2. Стимулиране на бизнеса и предприемачеството в областта на туризма в рамките на общината

Мярка 3.3. Правене на политики, междуобщинско и трансгранично сътрудничество за подобряване и развитие на туристическия потенциал на общината.

3.3.1. Провеждане на активна междуинституционална координация при реализиране на политиките в областта на туризма в общината

Основен източник за изпълнение на мерките по приоритета и стратегическата цел са Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, ЕФРСР и средства от националния и общинския бюджети. Необходимо е и привличане на частни ресурси на инвеститори от страната и чужбина, като следва да се наложат условия за генериране на устойчив растеж базиран на реинвестиции и концентрация на капитала, генериран в рамките на общината. Тук следва отново да се отбележи, че развитието на туризма като ключов стратегически икономически сектор в Общината е и предпоставка за последващо нарастване на собствените приходи на общината. Първоначалната инвестиция свързана с развитието на обектите с потенциал за туристически интерес и генериране на собствен туристопоток, обаче е свързан пряко с конкретни инвестиции на общината в развитието на тези обекти.

ПРИОРИТЕТ № 5.

РАЗВИТИЕ НА ЛЕКАТА ПРОМИШЛЕНОСТ, КАТО СТРАТЕГИЧЕСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТРАСЪЛ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Мярка 5.1. Развитие на леката промишленост

5.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал за развитие на леката промишленост в общината

5.1.2. Насърчаване на предприемачество в конкретни сектори (преработвателна, хранителна) на леката промишленост

5.1.3. Изграждане на регионален/общински клъстер „Лека промишленост”

Мярка 5.2. Правене на политики, междуобщинско сътрудничество за подобряване и развитие на леката промишленост в общината

5.2.1. Провеждане на активна междуинституционална координация при реализиране на политики за развитие на леката промишленост в общината

Приоритети представени по-горе, мярката има смисъла на „Техническа помощ” за реализиране на приоритета. В нея са предвидени мероприятия свързани с разработването на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

устройствени планове и схеми, промяна предназначението на територии и обекти, разработването и изпълнението на стратегически документи планове и други, пряко свързани с обхвата на приоритета. Заложените конкретни дейности в рамките на тази мярка са:

Основен източник за изпълнение на мерките по приоритета и стратегическата цел са Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, ЕФРСР и средства от националния и общинския бюджети. Необходимо е и привличане на частни ресурси на инвеститори от страната и чужбина, като следва да се наложат условия за генериране на устойчив растеж базиран на реинвестиции и концентрация на капитала, генериран в рамките на общината. Следва да се има предвид, че общината разполага и със специфични ресурси за реализиране на приоритета. В рамките на развитието на леката промишленост могат да бъдат използвани налични сградни фондове Подобни възможности могат да облекчат ролята на общината при реализиране на дейностите по изпълнение на предвидените в приоритета дейности и задачи.

ПРИОРИТЕТ № 6.

ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБСЛУЖВАНЕ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ В ОБЩИНА ПЪРВОМАЙ

Мярка 6.1. Развитие на капацитета на местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението в община Първомай

6.1.1. Осигуряване на устойчиво и хармонично развитие на територията

6.1.3. Повишаване на информираността на гражданите

Мярка 6.2. Предоставяне на комплексни административни услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление

6.2.1. Развитие и надграждане на информационната инфраструктура за предоставяне на административни услуги

6.2.2. Въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги

6.2.3. Развитие на комуникационната система на междуинституционално ниво

Мярка 6.3. Ефективно и ефикасно усвояване на средствата от фондовете на ЕС и други източници на донорска подкрепа.

6.3.1. Изграждане и поддържане на административен капацитет за работа по Европейски и международни програми в рамките на общинската администрация

6.3.2. Осигуряване на достъпна и качествена информация за средства от ЕС и стимулиране подготовката и реализацията на проекти

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заложените конкретни дейности в рамките на тази мярка са: Основни финансови инструменти за реализирането на приоритетната ос са новата ОП „Добро управление” (ОПДУ), Програмата за развитие на селските райони през периода 2014-2020 година. На лице са и допълнителни донорски програми на хоризонтално европейско ниво и допълващи финансови механизми, ориентирани към повишаване капацитета на администрациите и трансфера на добри практики и иновации в

Необходимо е да се направи уточнението, че един приоритет, може да се отнася и да подпомага осъществяването на една, или няколко общи стратегически цели. Същото произтича от необходимостта за прилагане на интеграционен подход при решаването на задачите свързани с регионалното развитие. С оглед на това, представената концептуална рамка за визия и стратегически цели на Общинския план за развитие на община Първомай следва да се разбира като комплексен инструмент, логиката на който може да бъде представен нагледно чрез дървото на целите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА - ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ПЪРВОМАЙ ЗА ПЕРИОДА 2014 - 2020Г.

ПРИОРИТЕТ/Специфична цел/ Мярка / Проект	Общо	Местно публично финансиране			Външно публично финансиране						Частно финансиране	
		Общински бюджет	МПФ	Общ дял (%)	Централен бюджет	Общ дял (%)	Фондове на ЕС	Общ дял (%)	Други източници	Общ дял (%)	Фондове Фирми	Общ дял (%)
Всичко средства	164 400,00	4 315,00	0,00	2,62%	21 795,0	13,26%	129 490,00	78,77%	1 000,00	0,61%	7 800,00	4,74%
Приоритет №1: Подобряване условията и качеството на живот	137 100,00	3 660,00	0,00	2,67%	19 460,0	14,19%	109 980,00	80,22%	1 000,00	0,73%	3 000,00	2,19%
Специфична цел 1: Развитие на човешкия потенциал	137 100,00	3 660,00	0,00	2,67%	19 460,0	14,19%	109 980,00	80,22%	1 000,00	0,73%	3 000,00	2,19%
Мярка 1: Подобряване качеството на живот, чрез развитие на човешкия потенциал	4 000,00	115,00	0,00	2,88%	595,00	14,88%	3 290,00	82,25%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
1.1.4. Създаване на условия и стимулиране на мобилността на работната сила и ограничаване на миграционните процеси;	500,00	25,00		5,00%	75,00	15,0%	400,00	80,00%		0,00%		0,00%
1.1.5. Насърчаване развитието на местния пазар на труда и социалното включване за повишаване на заетостта;	100,00	5,00		5,00%	15,00	15,00%	80,00	80,00%		0,00%		0,00%
1.1.6. Изграждане на взаимовръзка между образователната система и бизнеса, чрез развитие системата на практиките и стажовете;	200,00	10,00		5,00%	30,00	15,00%	160,00	80,00%		0,00%		0,00%
1.1.7. Подобряване достъпа до учене през целия живот;	300,00	15,00		5,00%	45,00	15,00%	240,00	80,00%		0,00%		0,00%
Мярка 1.2. Подобряване качеството на живот, чрез развитие на инженерна техническа инфраструктура.	102 200,00	2 435,00	0,00	2,38%	14 955,00	14,63%	83 810,00	82,01%	0,00	0,00%	1 000,00	0,98%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1.2.4. Изграждане и поддръжане на съвременна комуникационна мрежа;	2 500,00			0,00%		0,00%	1 500,00	60,00%		0,00%	1 000,00	40,00%
1.2.5. Подобряване на транспортната свързаност в Общината;	25 000,00	250,00		1,00%	3 750,00	15,00%	21 000,00	84,00%		0,00%		0,00%
1.2.7. Развитие на дребномащабна и съпътстваща инфраструктура;	2 000,00	50,00		2,50%	300,00	15,00%	1 650,00	82,50%		0,00%		0,00%
Мярка 1.3. Подобряване качеството на живот, чрез опазване и развитие на природното, културно и историческо наследство.	7 000,00	180,00	0,00	2,57%	1 020,00	14,57%	5 800,00	82,86%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
1.3.2. Развитие, опазване и поддръжане на културно-историческо наследство;	2 500,00	25,00		1,00%	375,00	15,00%	2 100,00	84,00%		0,00%		0,00%
1.3.3. Развитие на общинската културната инфраструктура и подобряване навъзможностите за достъп до услуги от областта на културата;	3 000,00	50,00		1,67%	450,00	15,00%	2 500,00	83,33%		0,00%		0,00%
Мярка 1.4. Подобряване качеството на живот, чрез подобряване социалните услуги в общината.	4 100,00	185,00	0,00	4,51%	685,00	16,71%	3 230,00	78,78%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
1.4.1. Социална интеграция на маргинализирани общности;	500,00	10,00		2,00%	75,00	15,00%	415,00	83,00%		0,00%		0,00%
1.4.4. Активно включване на уязвими групи в обществения и икономически живот;	500,00	10,00		2,00%	75,00	15,00%	415,00	83,00%		0,00%		0,00%
Мярка 1.7. Развитие на енергийната ефективност и енергийна сигурност.	8 000,00	150,00	0,00	1,88%	450,00	5,63%	4 400,00	55,00%	1 000,00	12,50%	2 000,00	25,00%
1.7.1. Осигуряване на енергийна ефективност	4 000,00	150,00		3,75%	450,00	11,25%	2 400,00	60,00%	1 000,00	25,00%		0,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

1.7.2. Развитие производството на електроенергия от възобновяеми източници;	3 000,00			0,00%		0,00%	2 000,00	66,67%		0,00%	1 000,00	33,33%
1.7.3. Развитие и поддържане на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съпътстващата ги инфраструктура;	1 000,00			0,00%		0,00%		0,00%		0,00%	1 000,00	100,00%
Приоритет №2. Устойчиво икономическо развитие	3 600,00	170,00	0,00	4,72%	130,00	3,61%	2 400,00	66,67%	0,00	0,00%	900,00	25,00%
Специфична цел 1: Постигане на устойчив икономически растеж чрез развитие на конкурентоспособна икономика	3 600,00	170,00	0,00	4,72%	130,00	3,61%	2 400,00	66,67%	0,00	0,00%	900,00	25,00%
Мярка 2.1. Развитие на устойчива икономика.	2 900,00	100,00	0,00	3,45%	50,00	1,72%	1 950,00	67,24%	0,00	0,00%	800,00	27,59%
2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в общината;	500,00	50,00		10,00%		0,00%	350,00	70,00%		0,00%	100,00	20,00%
2.1.2. Насърчаване на предприемачеството;	100,00	50,00		50,00%	50,00	50,00%		0,00%		0,00%		0,00%
2.1.3. Насърчаване на иновациите;	2 000,00			0,00%		0,00%	1 400,00	70,00%		0,00%	600,00	30,00%
2.1.4. Подпомагане на бизнес клъстерите, изграждането и развитието на бизнес мрежи и кооперирането;	300,00			0,00%		0,00%	200,00	66,67%		0,00%	100,00	33,33%
Мярка 2.2. Правене на политики, междуобщинско сътрудничество заподобряване и развитие на икономическия потенциал на общината.	700,00	70,00	0,00	10,00%	80,00	11,43%	450,00	64,29%	0,00	0,00%	100,00	14,29%
2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в общината	500,00	50,00		10,00%	50,00	10,00%	350,00	70,00%		0,00%	50,00	10,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.1.2. Насърчаване на предприемачеството междуобщинско и международно популяризиране на областта като туристическа дестинация.	200,00	20,00		10,00%	30,00	15,00%	100,00	50,00%		0,00%	50,00	25,00%
Приоритет №3. Развитие на туризма, като стратегически икономически отрасъл в община Първомай	2 300,00	135,00	0,00	5,87%	345,00	15,00%	1 820,00	79,13%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Специфична цел 1: Постигане на икономически растеж чрез развитие на туризъм, като сектор с висок потенциал	2 300,00	135,00	0,00	5,87%	345,00	15,00%	1 820,00	79,13%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Мярка 3.1. Изграждане на техническата, комуникационната и прилежаща инфраструктура към туристическите обекти в общината.	1 800,00	90,00	0,00	5,00%	270,00	15,00%	1 440,00	80,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
3.1.1. Изграждане на основна инфраструктура към туристическите обекти в общината;	1 500,00	75,00		5,00%	225,00	15,00%	1 200,00	80,00%		0,00%		0,00%
2.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал и нови форми на заетост в общината;	300,00	15,00		5,00%	45,00	15,00%	240,00	80,00%		0,00%		0,00%
Мярка 3.2. Стимулиране на общински и регионални туристически продукти.	400,00	40,00	0,00	10,00%	60,00	15,00%	300,00	75,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
3.2.1. Популяризиране на местните туристически продукти на национално и международно ниво;	200,00	20,00		10,00%	30,00	15,00%	150,00	75,00%		0,00%		0,00%
3.2.2. Стимулиране на бизнеса и предприемачеството в областта на туризма в рамките на общината;	200,00	20,00		10,00%	30,00	15,00%	150,00	75,00%		0,00%		0,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 3.3. Правене на политики, междуобщинско и трансгранично сътрудничество за подобряване и развитие на туристическия потенциал на общината.	100,00	5,00	0,00	5,00%	15,00	15,00%	80,00	80,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
3.3.1. Провеждане на активна междуинституционална координация при реализиране на политиките в областта на туризма в общината;	100,00	5,00		5,00%	15,00	15,00%	80,00	80,00%		0,00%		0,00%
Приоритет № 5. Развитие на леката промишленост, като стратегически икономически отрасъл община Първомай.	3 300,00	70,00	0,00	2,12%	495,00	15,00%	2 535,00	76,82%	0,00	0,00%	200,00	6,06%
Специфична цел 1: Реализиране на потенциала на общината в леката промишленост, чрез привличането на нови инвестиции и създаване на предпоставки за устойчиво ѝ развитие.	3 300,00	70,00	0,00	2,12%	495,00	15,00%	2 535,00	76,82%	0,00	0,00%	200,00	6,06%
Мярка 5.1. Развитие на леката промишленост.	3 200,00	60,00	0,00	1,88%	480,00	15,00%	2 460,00	76,88%	0,00	0,00%	200,00	6,25%
5.1.1. Насърчаване на местния икономически потенциал за развитие на леката промишленост в общината;	1 000,00	10,00		1,00%	150,00	15,00%	790,00	79,00%		0,00%	50,00	5,00%
5.1.2. Насърчаване на предприемачество в конкретни сектори (преработвателна, хранителна) на леката промишленост;	2 000,00	50,00		2,50%	300,00	15,00%	1 550,00	77,50%		0,00%	100,00	5,00%
5.1.3. Изграждане на регионален/общински клъстер „Лека промишленост“;	200,00			0,00%	30,00	15,00%	120,00	60,00%		0,00%	50,00	25,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 5.2. Правене на политики, междуобщинско сътрудничество заподобряване и развитие на леката промишленост в общината.	100,00	10,00	0,00	10,00%	15,00	15,00%	75,00	75,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
5.2.1. Провеждане на активна междуинституционална координация при реализиране на политики за развитие на леката промишленост в общината;	100,00	10,00		10,00%	15,00	15,00%	75,00	75,00%		0,00%		0,00%
Приоритет № 6. Подобряване качеството на обслужване и административния капацитет в община Първомай.	1 850,00	145,00	0,00	7,84%	275,00	14,86%	1 430,00	77,30%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Специфична цел 1: Повишаване квалификацията на заетите в общинска администрация, намаляване на бюрокрацията и повишаване на прозрачността в управлението.	1 850,00	145,00	0,00	7,84%	275,00	14,86%	1 430,00	77,30%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Мярка 6.1. Развитие на капацитета на местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението в община Първомай;	500,00	50,00	0,00	10,00%	75,00	15,00%	375,00	75,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
6.1.1. Осигуряване на устойчиво и хармонично развитие на територията;	100,00	10,00		10,00%	15,00	15,00%	75,00	75,00%		0,00%		0,00%
6.1.3. Повишаване на информираността на гражданите;	100,00	10,00		10,00%	15,00	15,00%	75,00	75,00%		0,00%		0,00%
Мярка 6.2. Предоставяне на комплексни административни услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление.	600,00	25,00	0,00	4,17%	90,00	15,00%	485,00	80,83%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

6.2.1. Развитие и надграждане на информационната инфраструктура за предоставяне на административни услуги;	300,00	15,00		5,00%	45,00	15,00%	240,00	80,00%		0,00%		0,00%
6.2.2. Въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги;	200,00	10,00		5,00%	30,00	15,00%	160,00	80,00%		0,00%		0,00%
6.2.3. Развитие на комуникационната система на междуинституционално ниво;	100,00			0,00%	15,00	15,00%	85,00	85,00%		0,00%		0,00%
Мярка 6.3. Ефективно и ефикасно усвояване на средствата от фондовете на ЕС и други източници на донорска подкрепа.	350,00	30,00	0,00	8,57%	50,00	14,29%	270,00	77,14%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
6.3.1. Изграждане и поддържане на административен капацитет за работа по Европейски и международни програми в рамките на общинската администрация;	300,00	25,00		8,33%	45,00	15,00%	230,00	76,67%		0,00%		0,00%
6.3.2. Осигуряване на достъпна и качествена информация за средства от ЕС и стимулиране подготовката и реализацията на проекти;	50,00	5,00		10,00%	5,00	10,00%	40,00	80,00%		0,00%		0,00%

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Финансови механизми и инструменти за реализация на Общинската Стратегията за развитие на местната индустрия и занаятите в Община Първомай

Оперативна програма “Региони в растеж”

Тя представя цялостна стратегия за регионалното развитие на Р. България за периода 2014 – 2020 година, като са обхванати следните важни области: енергийна ефективност и ВЕИ, Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство, Инвестиции в образованието - образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение, Насърчаване на нисковъглеродни стратегии в градските райони - насърчаване на устойчива градска мобилност, Инвестиции в образованието чрез изграждане на образователна инфраструктура, Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство.

Оперативна програма “Иновации и Конкурентноспособност”

Взема под внимание мерките, заложи в НПП и е в съответствие с тези от тях, които се отнасят до развитие на МСП и предприемачеството, Технологично развитие и иновации; Конкурентноспособност и продуктивност на предприятията; Зелена и енергийно-ефективна икономика; Системи за подкрепа на бизнеса и популяризиране на икономиката; Енергийна ефективност и ВЕИ (АУЕР). Очаква се изпълнението на подобни мерки да окаже положително въздействие и върху нивото на заетост в страната.

Оперативна програма “Околна среда”

Целите ѝ ще се изпълняват с финансовата подкрепа на ЕС. Реализация на програмата ще допринесе за положителното въздействие върху околната среда с ползи за качеството на живот на населението и за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.

Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”

Програмата ще допринесе за Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места; Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, както и за реализиране на основните хоризонтални принципи на подкрепа от ЕСФ, както и водещите принципи на Стратегическите насоки на Общността за сближаване и на инициатива на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общността EQUAL – равенство на половете и превенция на дискриминацията, въз основа на пол, раса, етнически произход, религия и вярвания, увреждания, възраст и сексуална ориентация, иновации, прилагане на политики, транснационално и междурегионално сътрудничество, добро управление на програми и проекти.

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”

Програмата акцентира върху следните области: Научни изследвания и технологично развитие; Образование за реална заетост, мобилност и предприемачество; Образователна среда за активно социално приобщаване; Насърчаване на образованието, уменията и ученето през целия живот; Образователна инфраструктура; Транснационално сътрудничество; Техническа помощ

Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 година

Комплексното въздействие на мерките по ПРСР ще доведе до ускоряване на структурната реформа в земеделието, както и ще подобри конкурентноспособността на земеделския и хранителния сектор и ще насърчи иновациите; очаква се да окаже положителен ефект върху доходите от земеделска дейност. Агро – екологичните дейности ще дадат принос към икономическия растеж. Ще се подобри качеството и достъпа до основни услуги на населението, както и инфраструктурата в селските райони. Така ще се създадат благоприятни условия за развитие на бизнеса и задържане на населението.

„Многогодишна програма на ЕС за развитие на предприятията и предприемачеството и по - специално малки и средни предприятия“

Основни цели на програмата са повишаване растежа и конкурентноспособността на бизнеса в глобализираната икономика, основаваща се на знанието. Програмата насърчава предприемачеството като финансира мерки за опростяване и подобряване на административната и нормативна рамка за бизнеса, особено за научните изследвания. Тя поощрява иновациите и създаването на бизнес. Специален фокус програмата има върху малките и средните предприятия. Програмата цели осигуряване на по-добър достъп на бизнеса до услугите, програмите и мрежите на ЕС и подобряване на координацията им.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Национален доверителен екофонд

Фондът е създаден като самостоятелно юридическо лице със Закона за опазване на околната среда за управление на средствата, предоставени като дарение на България от Правителството на Конфедерация Швейцария по сделката “Дълг срещу околна среда” между България и Швейцария.

За финансиране от НДЕФ могат да кандидатстват - български държавни, общински и частни фирми или организации, и неправителствени организации.

Препоръчително е, но не е задължително, проектите да се ограничат по мащаб до рамките на дадена община или населено място.

НДЕФ финансира проекти, попадащи в една или повече от следните приоритетни области:

- ***Ликвидиране на замърсявания, настъпили в миналото:*** третиране на опасни отпадъци и вещества; намаляване замърсяването на питейна вода или храни, замърсени с тежки метали, токсични органични съединения или други вредни химикали;
- ***Намаляване замърсяването на въздуха:*** намаляване на здравния риск от високи концентрации на прах, серни и азотни окиси, олово и други токсико-химични фактори в населени места; намаляване на парниковите газове: въглероден двуокис, метан, хлорфлуоровъглероди;
- ***Опазване чистотата на водите:*** общински и промишлени пречиствателни станции за отпадни води във водосборния район на река Дунав; общински и промишлени пречиствателни станции за отпадни води във водосборния район на Черно море;
- ***Опазване на биологичното разнообразие:*** развитие на инфраструктурата в защитени територии с цел опазване на защитени животински и растителни видове и техните местообитания; мониторинг и инвентаризация на биологичното разнообразие и устойчиво използване на компоненти за създаване на социални алтернативи.